

- Post, J. L., Plummer, C. C. 1972: The chlorite series of Flagstaff Hill area, California: a preliminary investigation. *Clays and Clay Miner.*, 20, 271—283.
- Serdjučenko, D. P. 1953: Chlority, ich chemická konštitúcia i klasifikácia. *Trudy Inst. Geol. Nauk*, 140, Ser. Min. Geochim., 14, 340 s.
- Shirozu, H. 1958: X-ray powder patterns and cell dimensions of some chlorites in Japan, with a note on their interference colours. *Mineral. J.*, 2, 209—223.
- Smith, W. C., Bannister, F. A., Hey, M. H. 1946: Pennantite, a new manganese rich chlorite from Benalt mine, Rhiw, Carnarvonshire. *Mineral. Mag.*, 27, 217—220.
- Strunz, H. 1970: Mineralogische Tabellen. *Geest a Portig, K. G. Leipzig*.
- Sudo, T., Sato, M. 1966: Dioctahedral chlorites. *Proc. Int. Clay Conf., Jerusalem*, Vol. 1., 33—40.
- Tschermak, G. 1891: Die Chloritgruppe, I., II. *Sitz. Ber. Akad. Wiss. (Wien)*, 99, I. 266 s., II. 29—107.
- Weiss, Z. 1987: Ústne a písomné zdelenie z materiálov pripravovanej publikácie.
- Weiss, Z., Ďurovič, S. 1983: Chlorite polytypism. II. Classification and X-ray identification of trioctahedral polytypes. *Acta crystallogr.*, B, 39, 552—557.
- Winchell, A. N. 1926: Chlorite as a poly-component system. *Amer. J. Sci.*, 5, 11, 283—300.
- Winchell, A. N. 1936: Third study of chlorite. *Amer. Mineralogist*, 21, 642—651.
- Zvjagin, B. B. 1964: Elektronografija i strukturnaja kristallografija glinistych mineralov. *Moskva, Nauka*, 280 s.
- Zvjagin, B. B., Gorshkov, A. I. 1966: Secondary diffraction in mineral crystals superimposed with rotation. *Proc. 6th. Int. Congr. on Electr. Micr., Kyoto*, 1, 603—604.

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

A. Vozárová: **Tlakový charakter hercýnskej metamorfózy v gemeriku** (Bratislava 18. 2. 1988)

V tektonickej jednotke gemerika bol stanovený tlakový charakter hercýnskej metamorfózy. Geobarometrické odhady boli založené na kritériách, ktoré navrhol Sassi (1972) a ďalej rozpracoval Sassi a Scolari (1974), Guidotti a Sassi (1976, 1986). Spracovaných bolo 244 vzoriek z grafitických a chloriticko-sericitických kremenitých fylitov zo štyroch oblastí východnej časti Slovenského rudohoria. Pochádzajú z troch litostratigrafických jednotiek: ochtinského súvrstvia, gelnickej a črnejskej skupiny. Analyzované vzorky boli na základe mineralogického zloženia rozdelené do dvoch skupín: a) fylity s obsahom paragonitu (s ohraničeným minerálnym spoločenstvom Mus — Alb — Par); b) fylity bez prítomnosti paragonitu (s neohraničeným minerálnym spoločenstvom Mus — Alb).

Na základe analytických údajov získaných metódou stanovenia b_0 -hodnôt muskovitov sa určili geobarometrické podmienky a približný termálny gradient počas hercýnskej metamorfózy v gemeriku.

Systematické rozdiely v b_0 -hodnotách muskovitov oboch vymedzených podskupín fylitov (s paragonitom a bez paragonitu) priniesli ďalšie dôležité údaje umožňujúce použiť

tie tejto metódy v horninách s ohraničeným spoločenstvom minerálov Mus — Alb — Par. Všetky preparáty boli upravené v brusiarni GÚDŠ, ďalšie laboratórne spracovanie vzoriek bolo urobené na Petrologickom a mineralogickom inštitúte Univerzity v Padove. Získané výsledky interpretoval Sassi a Vozárová (1987).

Geobarometrická interpretácia bola urobená na základe priemernej b_0 -hodnoty muskovitov 8,997 Å, ktorá bola získaná zo skupiny fylitov bez paragonitu (59 vzoriek). Na základe porovnania tejto hodnoty s údajmi z prác Sassiho a Scolariho (1974) a Guidottiho a Sassiho (1986) sa zistilo, že hercýnska metamorfóza v gemeriku patrí k nízkotlakovým metamorfózam a dá sa porovnať s Buchan metamorfózou vo východnom Škótsku (priemerná b_0 = 8,992 Å).

Termálny gradient hercýnskej metamorfózy v gemeriku, prevládajúci v období jej vyvrcholenia, bol odvodený z diagramu, ktorý navrhol Guidotti a Sassi (1986) a ktorý z hľadiska rozptylu b_0 -hodnôt v P-T poli ďalej rozpracoval Sassi (1987). Keďže biotit a Al_2SiO_5 minerály nie sú stabilnými minerálnymi fázami v analyzovaných horninách, pozdĺž b_0 -izolínie zodpovedajúcej hodnote 8,997 Å možno uvažovať o pomerne úzkom termálnom rozsahu premeny, zodpovedajúcom približne 350—370 °C.

Termálny gradient hercýnskej metamorfózy v gemeriku bol približne 40 °C/km.